

Inleiding

Onder meer onder de naam Labouchere (nu Dexia) en Spaarbeleg (nu Aegon Bank), heeft Aegon tussen eind 1997 en eind 2002 vele soorten aandelen-/effectenlease aan de man gebracht, veelal via externe adviseurs. Het SprintPlan van Spaarbeleg was zo'n product, waarbij de deelnemer gedurende vijf jaar een maandelijks een bedrag inlegde voor participaties in het Aegon Garantiefonds.

Onder meer Stichting Gedupeerden Spaarconstructie (GeSp), Vereniging Consument & Geldzaken (VCG) en Stichting Platform Aandelen Lease (PAL) hebben (collectieve) actie gevoerd tegen Aegon.

Onderwerp van geschil in deze procedures, in essentie: de aansprakelijkheid van Aegon wegens schending van de op haar rustende zorgplicht tegenover de personen met wie zij een effectenlease, in casu SprintPlan, heeft gesloten. De gronden zijn zeer divers, evenals de uitwerking ervan.

De collectieve actie van PAL over SprintPlan loopt nog steeds, terwijl VCG haar activiteiten sinds 26 februari 2019 op een laag pitje heeft gezet en haar leden heeft doorverwezen naar PAL.

Belanghebbenden die individueel hun recht proberen te halen, konden tot voor kort terecht bij Klachteninstituut Financiële Dienstverlening Kifid. Deze heeft op verweer van Aegon echter onlangs een algemene beleidswijziging doorgevoerd, waardoor individuele belanghebbenden inmiddels geheel zijn aangewezen op de kantonrechter.

Eiser is van mening dat op hem vele gronden van toepassing zijn, waaronder misleiding en dwaling. De meeste onderwerpen zijn echter al tot aan de Hoge Raad uitvoerig de revue gepasseerd, wij zullen ons hier dan ook beperken tot de meest relevante individuele omstandigheden van het geval.

De feiten plus juridische merites

Onbevoegde tussenpersoon/adviseur

1. In november 2000 heeft de adviseur van Spaarbeleg - Van Koesveld Sparen - aan eiser het SprintPlan als het ultieme spaarplan geadviseerd (**productie 1**) zonder ook maar te reppen over de kans op 0 of zelfs verlies van de volledige spaarinleg: *Van f 0,- naar f 28.588 in 5 jaar!*
2. Op 21 november 2000 heeft Van Koesveld Sparen bij Spaarbeleg een order geplaatst voor het SprintPlan (**productie 2**).
3. Van Koesveld Sparen heeft hiertoe het inschrijfformulier SprintPlan aan Spaarbeleg gestuurd (**productie 3**) en bij de uitreiking van SprintPlan 073.97.60.912 (**productie 4**) nogmaals de fraaie vooruitzichten benadrukt.
4. Dit SprintPlan had een looptijd van vijf jaar (zestig maanden). Begin- en einddatum van 02-01-2001 tot 02-01-2006 staan vermeld in de overeenkomst.
5. De maandelijks inleg bedroeg vanaf aanvang 350 gulden ofwel € 158,82 gedurende 60 maanden. In totaal is € 9.529,20 betaald.
6. Van Koesveld Sparen trad niet slechts op als cliëntenremisier, maar ook als zelfstandig beleggingsadviseur (**productie 5**) van wie Aegon dus ook orders accepteerde.

7. Aegon was van deze feiten op de hoogte en had zelfs het initiatief: zowel het feit dat de effectenlease tot stand is gekomen via Van Koesveld Sparen als het feit dat deze niet slechts optrad als cliëntenremisier, maar ook als persoonlijk adviseur en orderremisier.
8. Voor deze verdergaande dienstverlening (het adviseren en aanbrengen, laat staan het doorgeven van de order) was cliëntenremisier Van Koesveld Sparen niet bevoegd.
9. In de procedure van Stichting Gedupeerden Spaarconstructie (GeSp) oordeelde Rechtbank Utrecht in ECLI:NL:RBUTR:2004:AR7916 op 22 december 2004 dat de zorgplicht met zich mee brengt dat Aegon gehouden is om enerzijds informatie te verstrekken over het aangeboden product, en anderzijds informatie in te winnen bij haar potentiële cliënt omtrent hun financiële positie, ervaring en (beleggings-) doelstellingen.
10. Rechtbank Utrecht heeft in rov. 4.36 voor recht verklaard dat Aegon onrechtmatig heeft gehandeld jegens de personen, die met Spaarbeleg een SprintPlan-overeenkomst hebben gesloten en dientengevolge schade hebben geleden of nog zullen lijden. In het individuele geval kan een eventueel inschakelde tussenpersoon een rol spelen.
11. Tegen dit vonnis heeft Aegon hoger beroep ingesteld bij het gerechtshof te Amsterdam. Bij arrest ECLI:NL:GHAMS:2007:BB7971 van 15 november 2007 heeft dit hof in het principaal beroep het vonnis van de rechtbank bekrachtigd. Ook in cassatie heeft de Hoge Raad in ECLI:NL:HR:2009:2822 van 5 juni 2009 het incidentele beroep van Aegon verworpen.
12. In de procedure van Vereniging Consument & Geldzaken (VCG) heeft Rechtbank Utrecht in ECLI:NL:RBUTR:2006:AU8964 op 4 januari 2006 voor recht verklaard dat Aegon onrechtmatig heeft gehandeld door het niet doen van onderzoek naar de bekendheid van de deelnemers - die in de periode 1 januari 1997 tot en met 1 juli 2002 SprintPlan-overeenkomsten hebben gesloten met Spaarbeleg - met de risico's van het SprintPlan;
13. Gerechtshof Amsterdam heeft in ECLI:NL:GHAMS:2015:1229 van 7 april 2015 de toegewezen verklaring voor recht op verzoek van Aegon geherformuleerd, zodat het dictum gelijk is aan dat in de zaak van GeSp teneinde te voorkomen dat tussen deelnemers aan het SprintPlan rechtsonzekerheid ontstaat door tegenstrijdige uitspraken in twee identieke collectieve acties.
14. Op 2 september 2016 heeft de Hoge Raad in ECLI:NL:HR:2016:2012 rov. 6.2.3 geoordeeld dat indien de cliënt bij de aanbieder is aangebracht door een cliëntenremisier die, in strijd met de Wte 1995, tevens beleggingsadvieswerkzaamheden heeft verricht zonder over de daarvoor noodzakelijke vergunning te beschikken - en de aanbieder hiervan op de hoogte was of behoorde te zijn - de vergoedingsplicht van de aanbieder geheel in stand blijft, zowel wat betreft een eventuele restschuld als wat de door de consument reeds betaalde rente, aflossing en kosten aangaat.
15. De Hoge Raad grijpt daarbij in rov. 4.6.4 terug op de door de gedelegeerd toezichthouder Stichting Toezicht Effectenverkeer (STE) opgestelde Nadere Regelgeving 1995 en 1999:

“Indien een cliëntenremisier klanten die bij effectenininstellingen worden of zijn aangebracht, tevens beroeps- of bedrijfsmatig adviseert over (specifieke) effectentransacties, dan verricht hij feitelijk orderremisier - dan wel vermogensbeheeractiviteiten en is hij vergunningplichtig. Het is daarbij niet relevant of de klanten effectenorders zelf doorgeven aan de betrokken effecteninstelling.”

De cliëntenremisier mag (potentiële) klanten wel informeren over kenmerken van beleggingscategorieën (informatie over wat een aandeel is, wat een obligatie is of wat effectenleaseproducten zijn), omdat dit geen adviezen over effectentransacties of beheeractiviteiten betreffen.

De cliëntenremisier mag dus niet beroeps- of bedrijfsmatig adviseren c.q. aanprijzen om bijvoorbeeld een specifiek aandeel, een specifiek beleggingsfonds of een bepaalde obligatie of een specifiek effectenleaseproduct te kopen.

Indien de cliëntenremisier een transactie gerelateerde vergoeding (bijvoorbeeld provisie, commissie of een andersoortige vergoeding) ontvangt van de uitvoerende effecteninstelling, gaat de STE er van uit dat de cliëntenremisier beroeps- of bedrijfsmatig adviseert en derhalve vergunningplichtig is, tenzij de cliëntenremisier aantoont dat hij geen adviezen over effectentransacties verstrekt aan betrokken klanten. De cliëntenremisier kan dit bijvoorbeeld aantonen door middel van schriftelijke stukken waarin aan de klant wordt gecommuniceerd dat de cliëntenremisier de klant niet mag adviseren over effectentransacties.

16. Op 12 oktober 2018 heeft de Hoge Raad in ECLI:NL:HR:2018:1935 deze eerdere visie nader gespecificeerd en verder aangescherpt:

3.6.4 De kern van het arrest [B]/Dexia betreft echter niet de hiervoor in 3.6.3 bedoelde positie van de afnemer, maar de omstandigheid dat art. 41 NR 1999 Dexia verbodt om een leaseovereenkomst met een afnemer aan te gaan indien zij wist of behoorde te weten dat de daarbij optredende tussenpersoon, zonder te beschikken over de daarvoor benodigde vergunning, tevens als financieel adviseur is opgetreden (zie hiervoor in 3.4.2).

In zo'n geval staat niet voorop dat Dexia ten aanzien van de hier bedoelde afnemer tekortschoot in haar hiervoor in 3.3.3 en 3.3.4 genoemde zorgplicht, maar dat zij contracteerde in weerwil van een wettelijk verbod dat juist ertoe strekt om de afnemer te beschermen tegen het aangaan van een beleggingsovereenkomst na advies door een adviseur zonder de benodigde vergunning.

Het is deze laatste omstandigheid – het contracteren in weerwil van dit verbod – die Dexia bij de toepassing van art. 6:101 BW zwaar moet worden aangerekend (zie hiervoor in 3.4.4). Bij effectenleaseovereenkomsten die tot stand zijn gekomen op een wijze als hier aan de orde, is de inhoud van het advies niet meer van belang, evenmin als een eventueel eigen inzicht van de afnemer in het aan te schaffen product. Dexia had de afnemer immers hoe dan ook moeten weigeren. (onderstreping JT)

17. Op grond hiervan oordeelde Gerechtshof Den Haag onlangs in ECLI:NL:GHDHA:2019:216 op 19-02-2019 in rov. 6.3 dat “namens en voor rekening van een client door de tussenpersoon insturen van een aanvraagformulier is aan te merken als het doorgeven van een order.”
18. Vertaald naar het onderhavige geval: Aegon had eiser hoe dan ook moeten weigeren. Van Koesveld Sparen heeft eiser geadviseerd c.q. aangeprezen om het effectenleaseproduct SprintPlan te kopen. Van Koesveld Sparen heeft Aegon het orderformulier toegezonden en na de totstandkoming een transactie gerelateerde vergoeding ontvangen van Aegon.

Vorderingen en forumkeuze

19. Eiser is in 2005 lid geworden van de Vereniging Consument & Geldzaken, die tussen eind 2003 en maart 2019 een collectieve actie tegen Aegon heeft gevoerd om genoegdoening alsmede terugvordering van het ingelegde geld incl. de wettelijke rente te eisen voor alle gedupeerden van de Sprintplanovereenkomsten.
20. Eiser zelf heeft AEGON bij brief van 8 juli 2005 (**productie 6**) ook individueel aangeschreven met vorderingen om het betaalde bedrag terug te betalen, incl. de wettelijke rente.
21. Aegon heeft de ontvangst op 22 juli 2005 bevestigd (**productie 7**) en daarin (ten onrechte) gesteld dat *“voor zover de brief gericht is tegen rechtshandelingen verricht door een betrokken tussenpersoon /bemiddelaar/remisier, u deze separaat diende aan te schrijven nu het zelfstandige en van AEGON Bank onafhankelijke (rechts)personen betreft.”*
22. Eiser heeft net als iedereen lang gewacht op de uitkomst van de collectieve acties, maar heeft na de uitspraak van de Hoge Raad van 2 september 2016 Aegon ook zelf weer individueel aangeschreven bij brief van 6 oktober 2016 (**productie 8**).
23. Aegon heeft eiser bij brief van 7 december 2016 (**productie 9**) uitgenodigd om stukken aan te leveren voor een coulanceregeling, maar kennelijk uitsluitend indien het SprintPlan bij aanvang een onaanvaardbaar zware financiële last vormde?
24. Eiser heeft vervolgens telefonisch op 19-04-2017 en schriftelijk op 20-04-2017 getracht om tot een minnelijke oplossing te komen (**productie 10**).
25. Eiser heeft op 31 maart 2018 zijn klacht voorgelegd aan het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening. Kifid oordeelde op 4 april 2018 echter dat eerst de interne klachtprocedure moet zijn afgerond en eiser de klacht pas weer bij Kifid kan aanmelden na de definitieve reactie van Aegon (**productie 11**).
26. Aegon heeft vervolgens op 28 juni 2018 (en naar eigen zeggen ook reeds op 2 mei 2017 resp. 7 dec 2016) de vordering definitief afgewezen met een beroep op verjaring (**productie 12**).
27. Op 2 april 2019 vond Kifid opeens de klacht - als lid van Vereniging Consument & Geldzaken - niet langer behandelbaar, met doorverwijzing naar de kantonrechter (**productie 13**).
28. Alvorens tot dagvaarding over te gaan, heeft eiser via gemachtigde op 24 mei 2019 eerst getracht alsnog een minnelijke regeling te treffen. Aegon heeft op 3 juli 2019 afwijzend gereageerd onder verwijzing naar Kifid (**productie 14**).

Verjaring

29. Op verschillende manieren kan verjaring wettelijk kan worden gestuit: - door een rechtsvordering in te stellen (3:316 BW), door een schriftelijke aanmaning of mededeling (3:317 lid 1 BW) en verder door erkenning van recht van de schuldeiser (3:318 BW).
30. Daarvan is hier sprake. Er is door verscheidene belangenbehartigers collectieve actie gevoerd, vanaf eind 2003 tot aan maart 2019 door Vereniging Consument & Geldzaken en vanaf mei 2014 tot heden door Stichting PAL/ConsumentenClaim voor alle belanghebbenden van de Sprintplanovereenkomsten (conform 3:305a BW). De wet stelt uitdrukkelijk dat de

rechtsvervolgning niet door eiser zelf hoeft te worden/zijn ingesteld. Vereist is slechts dat deze daad/handeling aan de schuldeiser kan worden toegerekend, in casu dat deze procedure namens de schuldeiser is uitgevoerd. Daarvan is sprake: eiser is lid van VCG en belanghebbende bij PAL.

31. De rechtszaken hadden alle zonder uitzondering betrekking op het onrechtmatige karakter van de gesloten Sprintplanovereenkomsten. Voor het stuiten van verjaring wordt niet de eis gesteld dat de exacte feitelijke en juridische grondslagen worden genoemd. Pas bij de schadeafwikkeling wordt in de regel pas bekend op welke toegewezen juridische grondslag de afwikkeling dient plaats te vinden.

32. Eiser legt deze kwestie derhalve aan uw rechtbank ter beoordeling voor en vraagt/vordert:

1. een verklaring voor recht en 100% vergoeding van de maandbedragen ad € 9.529,20 vermeerderd met wettelijke rente en uitvoerbaar bij voorraad;
2. Voor het berekenen van de rente gaat eiser uit van 'samengestelde rente' en 'consumententransacties'. Samengestelde rente, waarbij rente over rente wordt berekend, is de rente na een jaar onderdeel van de hoofdsom, waarna opnieuw rente wordt berekend, enz. Het is de standaardmethode, indien er tussen partijen niets is afgesproken. Conform de uitgevoerde berekening op www.wettelijkerente.net waarin als parameters de inleg per maand tot de peildatum 1 augustus 2019 zijn ingevoerd, gaat het om in totaal € 7.465,- (**productie 15**);
3. Juridische kosten, zijnde 15 jaar x € 25 lidmaatschap van Vereniging VCG + 35% 'no cure, no pay' aan gemachtigde. Naar het oordeel van onder meer gerechtshof Den Haag in ECLI:NL:GHDHA:2019:216 van 19 februari 2019 moet deze overeenkomst in redelijkheid worden uitgelegd in die zin dat het te betalen percentage over het resultaat mede ziet op mogelijke buitengerechtelijke kosten als bedoeld in artikel 6:96 lid 2 BW, (Zie ook ECLI:NL:HR:2014:2797);

2. betaling van de kosten van dit geding.

Eiser biedt onder protest van gehoudenheid aan al zijn stellingen te bewijzen met alle middelen rechtens, onder meer door het doen horen van getuigen, waaronder eiser zelf als partijgetuige.

33. Gezien de bovenvermelde feiten en vorderingen wordt de kantonrechter Noord-Nederland verzocht en voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad te bepalen: